

УДК 37.012(049.32)

Приказ

Примљен 24/8/2024

Прихваћен 30/9/2024

doi: 10.5937/metpra27-52981

Слађана В. Шарчевић¹

Школа за основно образовање одраслих „Обреновац“, Обреновац (Србија)

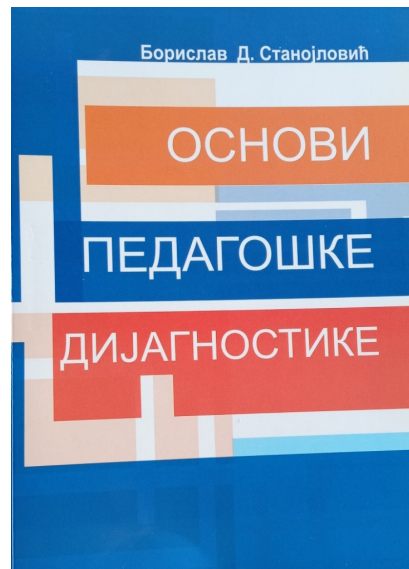
ТЕОРИЈА И ПРАКСА ПЕДАГОШКЕ ДИЈАГНОСТИКЕ

*Борислав Д. Сјанојловић (2017): Основи педагошке дијагностике.
Београд: Школска књижа, 9. изд., 256 стр.*

Девето издање ове монографске студије представља значајан прилог проучавању педагошке дијагностике, како са теоријско-методолошког аспекта тако и са аспекта практичне примене у школском окружењу. О томе колико је књига усмерена на савременог практичара у настави говори и то што је промовисана током реализације семинара за наставнике. Аутор схвата да наставници, односно стручни сарадници школе (педагог), имају значајну позицију у педагошкој дијагностици. Као посебно битне проблеме у раду са ученицима представља тешкоће у развоју, као и тешкоће у школском учењу и понашању ученика, затим дијагностиковање надарености деце, сагледавање ефикасности васпитно-образовног рада са овим категоријама ученика.

Садржај ове монографске студије чине следећи елементи: „Предговор“, „Изводи из рецензија“, „Први део“, „Други део“, „Литература“ и „Белешка о аутору“.

Књига је подељена на два дела. Први део чине поглавља и потпоглавља о теоријско-методолошким основама педагошке дијагностике и узроцима неуспеха ученика у школском учењу.

¹ ss.super.slaka@gmail.com, <https://orcid.org/0009-0007-2806-2181>, рођена 1982.

У овом делу аутор се бави појмовним одређењем и дефинисањем педагошке дијагностике, затим врстама педагошке дијагностике, њеним принципима, методама, техникама и инструментима педагошке дијагностике. Стручна литература је у великој мери обрађивала појмове из методологије педагошких истраживања (Knežević Florić & Ninković, 2012; Mužić, 1977), што је случај и са садржајем првог дела ове књиге, иако се Станојловић превасходно усмерава на оне методе, технике и инструменте који се највише користе у пракси.

Од посебног значаја је одељак „Дијагностиковање неуспеха ученика у школском учењу“, у којем су приказани резултати студија о чиниоцима школског неуспеха и указано је на могућности дијагностиковања неуспеха ученика у школском учењу. Први део се завршава поглављем „Стратегије предупређења и превладавања школског неуспеха“, где аутор таксативно наводи и описује различите стратегије којима се може превладавати школски неуспех на општем нивоу и у оквиру наставног рада (квалитет комуникације и интеракције наставника са ученицима). Кроз преглед схватања других аутора предлажу се кораци за: предупређење неуспеха отклањањем најчешћих грешака у настави, јачање поверења у сопствене способности ученика у процесу учења, заинтересованост ученика за учење, увиђају се различити стилови учења и успех ученика, и на крају се издваја потпоглавље „Мапе ума као елемент стратегије успешног учења“. Овде се наводи како мапа ума још увек није нашла своје место у школској пракси.

Други део чини пет међусобно повезаних подручја: „Школско учење – чиниоци школског успеха – неуспеха“, „Понашање и социјални односи међу децом и младима“, „Организација, извођење и руковођење наставом, однос и понашање наставника према ученицима“, „Организација и руковођење школом“, „Породица и породично васпитање“. У оквиру ових подручја приложени су инструменти за прикупљање података са конкретним упутствима за њихову примену. Одабрани су инструменти који су показали своју вредност у пракси. Њих је могуће користити у целини или прилагођавати према потребама нових истраживања.

Очигледно је да аутор настоји да приближи појмове педагошке дијагностике студентима, наставницима, педагозима и другим заинтересованим странама како би провереним методама и инструментима проучавали педагошке проблеме на адекватан начин и тиме потпуније сагледавали могућности за њихово превазилажење, односно отклањање. У том смислу монографија се може сматрати једним од најважнијих приручника за сваког практичара који намерава да истражује сопствену праксу кроз реализацију истраживања у мањем обиму и кроз примену стандардизованих техника и инструмената.

Литература

- Knežević Florić, O., Ninković, S. (2012). *Research Horizons in Education*. Novi Sad: Filozofski fakultet, Odsek za pedagogiju [In Serbian]
Mužić, V. (1977). *Methodology of Pedagogical Research*. Sarajevo: IGKRO „Svjetlost“ – OOUR Zavod za udžbenike [In Serbian]